

ELS CASOS DE L'INSPECTOR CORELLA

IV

“ROMA CITTÀ ETERNA”

Projecte **Som-hi tots!**

Presentació:

Els casos de l'inspector Corella són una sèrie de relats en els què un inspector del cos de Mossos d'Esquadra de Barcelona, en la majoria dels relats, ha d'investigar i intentar resoldre un seguit de casos que se li presenten. S'ha pretès que cada un dels relats sigui el més proper, entenedor i atractiu possible a fi efecte que es converteixin en un element més d'interès per l'aprenentatge, de motivació, d'esforç i descobriment d'una manera d'aprendre més activa, autònoma i participativa.

Al llarg d'aquest primer curs d'ESO l'alumnat s'endinsarà en la lectura de quatre casos. Cada un d'ells es relacionarà amb diferents apartats del temari de Ciències Socials, desplegant-se així el currículum de Geografia i Història així com de diverses matèries.

Aquests relats aniran acompanyats de diferents tipus d'informació i exercicis que ajudaran a resoldre els diversos casos policíacs, a través de treball individual i grupal.

El material pedagògic així com els relats són obra del professor Xavier Ortiz i Domènech, qui ha tingut la inestimable col·laboració de la professora d'anglès, Eva Perera, la qual ha traduït els textos que apareixen en anglès.

A l'Eva Perera, a la Montse Rodríguez, Montse Huguet, Montse Soler, Marta Milà i Rosa Domènech, a totes elles vull donar-los les gràcies pel seu interès en donar idees i per la paciència que han demostrat per llegir tot el material.

També voldria agrair al director de l'Escola Sant Bonaventura, Xavier Soler, les facilitats que m'ha donat per engegar aquest Projecte i la confiança i ànims que m'ha demostrat des de ben iniciat el treball.

A tots ells i als que puntualment m'han donat suport i suggeriments, moltes gràcies.

Xavier Ortiz i Domènech.

Projecte **Som-hi tots!**

Ei!, això ja s'acaba, i per última vegada torno a ser jo, l'inspector Corella, policia dels Mossos d'Esquadra de la comissaria d'Horta-Guinardó de Barcelona.

Ja fa tres relats que ens coneixem, i ja va sent hora de descansar una mica. Som a la fi, aquest és l'últim, i el més diferent de tots, perquè en aquest relat explico algunes experiències de quan jo era jove, quan tenia més o menys la vostra edat, potser una mica més...

Només volia dir-vos que en aquell temps jo era un noi una mica esbojarrat (encara ho sóc un pèl avui en dia), i tenia molts i molts pardals al cap, de la qual cosa me n'alegro, perquè també puc dir que va ser de les millors èpoques de la meva vida. Tot ho vivia de pressa, al cent per cent, ho duia a l'extrem i, sovint, massa sovint però, després no sabia ben bé com sortir-me'n...

Els amics, les noies, la música, l'institut, uns anys meravellosos, amb les seves coses bones i els seus moments dolents, però, en quina època de la vida no n'hi ha de moments bons i de dolents? El més important és aprofitar-los tots, viure experiències i aprendre dels encerts i de les errades..., perquè en vaig fer moltes, i, tot i que avui en dia en segueixo fent, les errades del passat m'han ensenyat a fer-ne menys en el present..

Així doncs, des d'aquest espai que em permet explicar-me voldria donar les gràcies a tots, sí a tots, als col·legues, a les amigues (a les més íntimes i a les menys), als coneguts, família i, per què no?, als profes que amb bona fe, la gran majoria, van intentar ajudar-me (vosaltres ja m'enteneu, oi?).

Projecte **Som-hi tots!**

Ara tens al davant el darrer dels relats..., com recordaràs tots ells tenen, d'una manera o altra, relació amb una època històrica que hauràs de treballar en aquest curs de primer d'ESO, aquesta vegada serà l'Antiga Roma.

Només espero que aquesta lectura et resulti entretinguda i t'enganxi alhora que tu aprens d'una manera diferent a treballar aquest nou període de la Història.

Ara el professor et presentarà una sèrie d'orientacions que és important que tinguis present abans de començar.

Atentament...

Projecte **Som-hi tots!**

Hola, benvingut/da al quart relat. Ara, per darrera vegada, et recordaré com cal interpretar les diferents informacions que t'aniran apareixent des de que comencis la lectura, per si de cas t'has despistat...

Al llarg de les següents pàgines trobaràs cinc parts ben diferenciades:

- El **relat** pròpiament dit, en el qual s'explicarà de forma novel·lada una experiència de joventut de l'inspector Corella.
- La **informació** complementària sobre el temari de l'Antiga Roma. Text escrit en blau i destacat per la següent icona:
- Els **exercicis** sobre el tema. Textos escrits en vermell i negreta, destacats per dos tipus d'imatges: quan es tracta de fer els exercicis individualment i : quan hauràs de fer-los en grup.
- Un apartat de **curiositats** (text escrit en verd), titulat "Sabies que...", destacat amb una imatge com aquesta:
- Un d'**article periodístic** relacionat amb l'Antiga Roma que trobaràs al final de tot, destacats per la següent icona: i una **bibliografia** precedida per la icona: , la qual es dividirà en diversos apartats d'informació: llibres, pàgines webs, enllaços d'interès, museus, pel·lícules, jocs educatius..., així com llocs d'interès que pots anar a

Projecte **Som-hi tots!**

visitar amb la família i/o amics. Tot un món per descobrir al voltant de la Roma Clàssica.

A més a més sempre trobaràs que al llarg del relat hi han icones i a vegades imatges. Si van acompanyades d'aquest símbol: és que són un **enllaç**, de consulta voluntària, a través del qual podràs accedir a una pàgina web que ampliarà els teus coneixements sobre un apartat determinat, o simplement són una entrada de vídeo o so, (ara ja t'avanço que caldrà fer un resum del que vagis consultant per incloure-ho al portafolis que hauràs de confeccionar). Clica la mà i veuràs quantes coses interessants descobriràs!

I si en algun exercici veus aquest símbol és que l'hauràs de fer escrivint-lo a mà, no a l'ordinador.

Si van acompanyades d'aquesta imatge és que el professor farà una explicació d'algun apartat perquè vagis una mica més orientat a l'hora d'entendre el temari i/o l'exercici següent i així el puguis desenvolupar amb més facilitat.

I alguna informació més per anar acabant:

- En aquest segon relat treballaràs les següents àrees: socials (geografia i història), llengua i literatura (catalana i castellana), idiomes (anglès), matemàtiques (lògica), religió, música, plàstica i altres.
- Els idiomes que caldrà utilitzar seran: català, castellà i anglès.

Projecte **Som-hi tots!**

- Al final de cada relat caldrà fer una sèrie de tasques:
 - a) Presentar un portafolis (com ja t'he avançat abans) amb les feines realitzades (exercicis individuals, anàlisi dels exercicis col·laboratius, resums del que hagi consultat i aportació d'informacions addicionals).
 - b) Preparar una presentació (en temps aproximat de 10 minuts i per grups) sobre un apartat del temari.

Ara que ja saps tot això és l'hora de començar a llegir el quart d'“**Els casos de l'inspector Corella**”. Et desitjo una bona investigació!!

CAPÍTOL I

Roma, 15 setembre

No va tenir temps de visitar gairebé res de Roma. Aquells tres dies que va passar a la Ciutat Eterna no van donar per a massa, més aviat per a gens, ni per intentar fer-se una idea del més interessant que oferia la capital italiana, no obstant això en Corella la recordava bé, de quan era adolescent.

Feia molt de temps, massa, va pensar un pèl melancòlic, mentre agafava un taxi que l'havia de portar a l'aeroport de Fiumicino, d'on s'enlairaria l'avió que l'havia de retornar a Barcelona.

Malgrat el transcórrer dels anys, que gairebé tot ho difumina, li havia quedat un meravellós record d'aquella setmana que va passar de viatge d'estudis amb l'insti, quan encara era un jove enamoradís, imberbe, ple d'il·lusions i futur.

Ara però, tot just només havia pogut visitar el centre monumental de Roma i la zona del parc de la Via Appia Antica, ja que les "Setenes Jornades d'Investigació Criminalística" celebrada al Palazzo dei Congressi de l'EUR li havien omplert els dies a vessar de comunicacions i conferències, per la qual cosa gairebé no va tenir temps de fer turisme.

Ara et presento les primeres preguntes sobre l'Antiga Roma. Tens algun dubte sobre com fer-ho?

1. Quines són les 4 principals curiositats que et plantejes sobre l'Antiga Roma? I quines les 3 preguntes que li faries a un home/dona de Roma en cas que t'hi poguessis comunicar?

2. Realitza una línia del temps i situa l'època de l'Antiga Roma.
3. Localitza la ciutat de Roma en un mapa de la Península Itàlica (calca el mapa).

4. Haced un pequeño informe sobre los tres periodos históricos en que se dividía la Antigua Roma (Monarquía, República e Imperio).

- 5. Esbrineu què és la Via Appia Antica. I feu un petit reportatge sobre les vies romanes (importància, mètodes de construcció, etc.). Incloeu-hi un mapa amb les principals vies de Roma i de l'Imperi (especialment de la Península Ibèrica).**

I, per acabar-ho d'adobar, tot s'havia complicat en el decurs de les darreres hores ja que, després del robatori que havia patit a l'hotel on s'allotjava, va haver d'anar a fer la denúncia a comissaria, per la sostracció del portàtil i del mòbil de la seva habitació. Total, un èxit complet aquella estança a Roma! – va maleir per als seus endins.

A l'hotel, aparentment, no se'n sabien avenir del que havia ocorregut. Segons li van dir repetidament. Era la primera vegada, des de la inauguració de l'establiment hotel·ler, que succeïa un fet com aquell. De seguida tot van ser gesticulacions amb mans i braços, frases de condemna dels fets i una exagerada teatralitat, molt italiana, per cert, que va anar passant de la noia de recepció al supervisor del torn del matí i d'aquest al director de l'hotel, el qual el va convidar, en primer lloc, a passar al seu despatx perquè li expliqués com havia anat tot i expressar-li les seves més sinceres disculpes, i en segon terme a prendre's un maritozzo amb capuccino que, en honor a la veritat, cal dir-ho també, en Corella va trobar d'allò més bo.

- 6. Esbrineu què és un maritozzo, els seus ingredients i com es fa, així com l'origen del típic dolç romà.**

Sabies que...

... la salsa més famosa i demanada era el “garum”,? S’afegia a qualsevol plat, a l’aigua, al vi, etc. S’elaborava amb vísceres de peix, tonyina, cavalla i esturió, es posaven en maceració amb salmorra i es deixaven assecar al sol durant dos o tres mesos.

Era tan important que els canvis en el preu del “garum” influïen en la moneda. El més car era el “garum sociorum”, que es feia a Cartagena.

7. Realitzeu un reportatge sobre quan es feien els diferents menjars i quins eren els més coneguts. Presenteu com es feien alguns àpats.

El cert és que de seguida es va armar un bon rebombori a la recepció de l’Hotel Cristoforo Colombo, i encara més quan, després de passat menys d’un quart d’hora, es van presentar els seus col·legues de la policia amb la intenció d’investigar l’ocorregut.

I, acabat tot aquell desplegament de mitjans humans, què? Doncs fàcil d’imaginar! Res de res! A l’espera de la filmació de les càmeres de seguretat, les desenes d’empremtes dactilars que van trobar a l’habitació on s’havia

Projecte **Som-hi tots!**

produït el delict, i després d'interrogar al responsable de recepció res no va servir com a prova per aconseguir enxampar al delinqüent.

Almenys, hores després, en Corella va poder assabentar-se que, i això va ser l'únic que de fet li va comunicar la policia romana, en la filmació enregistrada per les càmeres de seguretat de l'hotel es podia veure clarament com un jove sospitós d'entre vint i vint-i-cinc anys entrava a les 6:02 per la porta principal, s'esmunyia per un lateral, camuflat darrera un enorme hibiscos, i desapareixia posteriorment de la imatge de la gravació. Quinze minuts després, segons l'hora de la filmació, el mateix personatge en sortia, igualment sense ser vist per qui vigilava a recepció. Però ara duia un maletí que tenia tota la fila de ser el mateix que contenia l'ordinador del Corella.

Sabies que...

...la paraula lladre prové del llatí "latro, latronis"? El seu origen feia referència al cos de guàrdia o mercenari que formava part de l'escolta dels emperadors de Roma, el qual havia de tenir cura de la mercaderia. Se'ls anomenava latronis (del verb "latrocinare", que significa servir a l'exèrcit). Quan l'Imperi romà s'ensorra la paga dels "latronis" comença a escassejar o no es paga, pel que aquests es van convertir en lladres i saltejadors, transformant el seu significat al que actualment coneixem de la paraula lladre.

Ara en Corella, passades un parell de setmanes, i des de la comissaria dels Mossos d'Horta-Guinardó estant, va intentar diverses vegades informar-se sobre com anava la investigació. Però ben aviat, i en això el seu ofici li havia

Projecte **Som-hi tots!**

ensenyat a fer una segona lectura dels comportaments, contestes i actitud de la gent, se'n va adonar que podia donar per perdut tant el seu portàtil com el mòbil.

Per la policia italiana havia estat un robatori més dels milers que es produïen al llarg de l'any a ciutat, tot i que per al Corella aquest fet l'havia importunat força.

Segons la seva experiència el cas del robatori en qüestió en breu seria deixat de banda, classificat dins un portafolis, o en un arxiu de l'ordinador, i arraconat entre els furts menors, pendents de resoldre. Mai se solucionaria.

Una llàstima, però això anava d'aquesta manera, allà, aquí i arreu del món. Més valia que es resignés a la realitat i es posés a treballar per intentar recuperar el que pogués de la informació que tenia dipositada en diferents cd's i en el disc dur de les torres dels ordinadors de casa i de la feina.

Aquesta va ser la raó per la qual a l'endemà mateix va agafar l'antiga guia de telèfons amb els números dels principals contactes que tenia al costat del telèfon de casa. Una vegada revisada un parell de vegades va començar a introduir els noms al nou mòbil acabat de comprar a la botiga de telefonia que tenia just a la mateixa plaça on vivia.

Sabies que...

...els ciutadans romans tenien tres noms?: el “praenomen”, que indicava el nom de pila,, el “nomen”, que correspon al nostre cognom i que es referia a la “gens” o família a la qual pertanyia i el “cognomen” que correspon al nostre segon cognom i que eres una mena de malnom que es relacionava amb algun ofici, una particularitat física o moral. Així tenim a Juli Caius Cèsar. A Calígula el seu nom li venia des de que

Projecte **Som-hi tots!**

el seu pare el va presentar a les tropes vestit d'uniforme i amb unes botes anomenades "caligulae".

A Juli Cèsar el seu cognom li venia dels avantpassats els Caesar, paraula púnica que es tradueix per elefant, ja que tenien molta memòria i van viure molts anys.

- 8. Esbrina quines són les principals característiques de la societat romana.**
- 9. Busca informació sobre els diferents membres que conformen la família romana. Com es desenvolupaven les "nuptiae" (noces)? Què representava el matrimoni? Què suposava per a les dones?**

La romanització va ser el lent procés d'adopció, per part dels pobles conquerits, de la llengua, els costums i la cultura dels romans.

Els romans van deixar com a herència molts aspectes encara presents a la nostra societat com: una extensa xarxa de ciutats com Tàrraco (Tarragona), Bàrcino (Barcelona) i camins (Via de la Plata, Via Augusta.....), el dret romà, que amb variacions ha perdurat fins avui dia, el patrimoni artístic (construccions arquitectòniques, mosaics, etc.) elements culturals com les obres dels clàssics romans o filòsofs i sobretot el llatí (base de llengües com el català, el castellà, el francès...., etc.).

Projecte **Som-hi tots!**

Va ser després d'acabar aquest llarg procés que va engegar l'ordinador de casa amb la intenció de buscar informació que hagués pogut tenir al portàtil, i així recuperar-la. A continuació va accedir a les carpetes que tenia penjades al núvol i va començar a traspasar-les a unes altres que copiaria al nou portàtil, quan l'anés a comprar aquella mateixa tarda.

La sorpresa va ser majúscula quan va comprovar que en el seu Dropbox havien baixat unes fotografies preses des del seu mòbil robat...

La primera instantània que va veure va ser la del Colisseu romà. La fotografia s'havia pres a corre-cuita, estava descentrada, però era clar que l'edifici que s'alçava al fons era el vell amfiteatre de Flavi, tot i que la seva imponent silueta quedava lleugerament en segon terme al tenir al davant un munt de gent que omplia els voltants i la figura d'un home jove acaparant el primer pla, el qual li recordava força al que va ser filmat per les càmeres de seguretat de l'hotel el dia del robatori. Fet que va poder confirmar després de contactar amb la policia italiana, quan li van enviar una captura de pantalla de la imatge del delinqüent.

Era clar doncs, aquell individu era el que li havia robat les pertinences i ara s'estava fotografiant amb el seu mòbil. El brètol del lladre havia oblidat apagar la funció de pujar les fotografies i ara en Corella les anava rebent a mesura que l'altre les anava fent!

I, remirant aquella imatge del Colisseu, de cop i volta, li va assaltar el record del primer dia que van arribar a Roma, quan era adolescent...

Una estranya sensació el va envair, així com una necessitat imperiosa d'anar a l'armari on guardava els àlbums de fotografies antigues i desempolsar el paquet on hi havia els records d'aquella setmana romana de feia molts anys – potser massa per al seu gust.

Sabies que...

... els “vomitorium”, era el lloc on els romans, després dels grans banquets que feien, vomitaven el menjar ajudant-se amb una ploma de paó per poder seguir menjant?

10. Busqueu com era la ciutat de Tàrraco. Feu un mural amb el plànol de la ciutat i destaqueu les seves principals construccions. Tanmateix mostreu les parts dels diferents tipus d'habitatges a la ciutat i al camp.

Les imatges estaven endreçades per dates... Va agafar la primera, la del Colisseu, i després de mirar-la la va girar, a l'anvers hi havia anotada la data...

“12 d'abril. Colisseu. Roma”, i va anar passant més i més fotografies...

...El primer dia a Roma. Després d'haver descansat per la nit a l'hotel tot el grup d'estudiants de l'Institut Voramar s'havia traslladat en autocar fins al centre de la capital. El xofer havia estacionat l'autobús uns breus minuts en un lateral de la Via Labicana i, seguint instruccions del professorat, tots els alumnes havien baixat el més de pressa possible, ja que s'arriscaven a ser multats per interrompre un dels carrils de circulació.

La maniobra de desembarcament de les dues classes va ser un èxit total, en

Projecte **Som-hi tots!**

pocs minuts ja estaven recorrent el centre de Roma mentre l'autocar es fonia amb la resta del parc automobilístic romà a la recerca d'aparcament autoritzat.

Pocs minuts després el grup s'acostava a la Piazza dei Colosseo, gaudint de la primera panoràmica del Teatro Flavio.

11. Busca informació sobre el Teatre Flavio i digues les seves característiques principals (inclou una imatge). Fes un petit informe sobre els amfiteatres. Saps què era el que més li agradava a Juli Cèsar del de Tàrraco?

El jove Corella anava amb el grup dels seus amics, fent-se fotografies abraçant-se, pujant els uns damunt les espatlles dels altres, mostrant el signe de la victòria o fent-se les característiques banyes i, sobretot, intentant de fer tot allò que no era permès pels professors. En realitat d'això es tractava, aquest era part del joc, aconseguir-ne una instantània el més esbojarrada possible i després ensenyar-la orgullós a la resta de col·legues per fer-se el guai.

El cas és que a l'arribar a l'entrada del Colisseu els professors van demanar que s'ajuntessin per parelles per tal d'accedir-hi amb més facilitat i amb un cert ordre. La finalitat no era apilar-se tots cinquanta en el mateix lloc com sempre feien, sinó visitar-lo tranquil·lament.

En aquella època el jove Corella ja apuntava maneres. Quan podia s'afegia a la festa i feia gala d'una innata actitud distreta que sovint exasperava el professorat. Així doncs, quan se'n va adonar ja havia fet tard, els seus quatre

Projecte **Som-hi tots!**

millors amics s'havien aparellat i, quan ell va aparèixer amb un refresc de Coca-Cola a les mans, ja s'havia quedat sense acompanyant.

Vinga, Corella, ves amb la Judith, sou els únics que no teniu parella! – va alçar la veu el professor, fent veure que no se n'havia adonat del refresc que el Corella havia intentat amagar darrere seu.

El fet no el va molestar, però sí el va sorprendre ja que, amb aquella noia amb la que l'acabaven d'ajuntar tot just si s'havien intercanviat mitja dotzena de paraules durant el mes just que portava a l'escola. Encara que també calia reconèixer que el nombre de mirades fugaces que ell li havia llençat havia estat força més elevat, ja que havia descobert en aquella noia, des de ben aviat, alguna cosa especial, ben especial...

La Judith se'l va mirar d'esquitllada i es va posar al seu costat sense dir res. Aquella noia tenia fama de problemàtica, de fet tots els rumors apuntaven a que la joveneta havia estat traslladada d'un altre institut de la localitat al Voramar a causa de diversos problemes de conducta, mai reconeguts ni confirmats per ningú, tot i els rumors que s'havien escampat des del primer moment al respecte.

La inscripció al nou institut s'havia fet seguint el tràmit d'urgència, o sigui aquell mitjançat el qual d'un dia per l'altre abandonaves el teu centre per pertànyer a un altre a l'endemà mateix. No se'n sabia res més.

Sabies que...

... la majoria dels nens romans van anar a l'escola (fins els 12 anys). Les escoles eren separades per sexes. Els nois de les famílies adinerades prosseguien els seus estudis

Projecte **Som-hi tots!**

sota la tutela d'un gramàtic (estudiaven els autors clàssics, la mitologia, geografia, història, filosofia...) Feien servir taules de fusta cobertes de cera on s'escrivia amb un punxó. A l'escola primària s'aprenia a escriure, a llegir i a comptar. Les nenes entre els 12 i 14 ja podien prometre's als nois d'altres famílies. Als 14 eren considerades senyores i es casaven, a partir d'aquest moment el seu futur depenia del marit

A classe estava callada i sovint contestava amb monosíl·labs als professors. I, tot i que amb els companys hi havia una relació més fluïda, tampoc destacava pel seu caràcter extravertit. Ella anava a la seva.

La Judith era una noia de mirada i actitud misteriosa. Semblava que sempre estigués en un núvol, recollida en ella mateixa. De fet ningú s'esperava que vingués al viatge de fi de curs, ja que a l'arribar a l'institut el termini d'inscripció pel viatge ja feia setmanes que s'havia acabat. Malgrat tot, i contravenint l'estricta normativa escolar, la noia va ser acceptada.

Sabies que...

... les dones romanes consideraven bell que les celles estiguessin unides sobre el seu nas? I que per aconseguir-ho utilitzaven una barreja d'ous de formiga aixafats amb mosques seques?

Al llarg dels segles, la mitologia romana extrau i adapta per a ella concepcions religioses i culturals dels països de la conca mediterrània: en primer lloc de Grècia, però també d'Egipte, Frígia o Síria.

I, malgrat que els romans són un poble profundament religiós, els seus déus són, sobretot, útils i s'espera d'ells acció i eficàcia.

Els déus més venerats són els protectors de la casa i de la família, els “lares” (esperits dels avantpassats) i els “penates”, guardians de la llar, per als què cada habitatge reserva un lloc. Un gran nombre de festes i sacrificis són dedicats durant l'any a totes aquestes divinitats.

Els rumors de tot tipus van córrer com la pólvora, no obstant això el més acostat a la realitat va ser que el fet d'acceptar a la noia en el viatge fou una recomanació de la psicòloga de l'institut, basada en l'argument que seria una bona manera d'introduir-la al grup, de socialitzar-la, com en diuen.

El cert és que durant aquell mes la seva presència a l'aula no s'havia ni notat, tot i que els murmuris al voltant de la seva persona van continuar circulant lliurement, amb una llibertat tan desimbolta que al final ningú sabia què hi havia de cert en el que s'estava dient i què era fruit de la invenció de les ments més imaginatives del curs.

Finalment, després d'estar-se esperant una bona estona fent cua, el grup va poder accedir a l'interior del Colisseu. Els comentaris per la majestuositat que mostrava l'edifici es van multiplicar.

- Això està completament destrossat! – va dir-li la Judith de cop i volta.

Projecte **Som-hi tots!**

- *Doncs sí. Costa fer-se a la idea de com era...*

El jove Corella se la va mirar i va observar com treia de la bossa que duia un paquet de tabac.

- *No voldràs fumar ara, no? – li va dir un pèl alterat.*

- *En absolut! Vols que m'enviïn de tornada a casa? No m'he tornat boja!
M'estic preparant per quan sortim d'aquí i ens deixin temps lliure...*

En Corella no li va dir res, simplement va mirar els seus ametllats ulls verds i després va perdre la vista entre les pedres del Colisseu.

Tothom sospitava que fumava d'amagat a l'escola, però mai l'havien enxampada..., era llesta aquella noia, molt llesta... – va reconèixer pels seus endins en Corella.

*Un petit recorregut per les grades, una breu explicació del guia i en poc més d'un quart d'hora el grup ja estava movent-se sinuosament per la zona de l'arc de Constantí, el Palatí, el Fòrum romà per acabar després al Fòrum Imperial...
I una horeta llarga de temps lliure!*

Després d'un bon grapat de fotografies va començar a veure les que es van fer per la nit, abans d'anar a sopar amb els professors. Ara la recordava com si fos la nit passada..., és curiós, va pensar en Corella estirat al sofà mentre escoltava "Les noces de Fígaro" i fent un glop de la copa de vi del Priorat que acabava d'encetar. Sempre havia pensat que el record d'aquella setmana tard o d'hora la reviuria com si només haguessin passat quatre dies. I, efectivament, així va ser. Tenia aquesta mateixa sensació, era com si el temps s'hagués aturat.

Va tancar els ulls i sentí el vertigen d'aquella nit inoblidable, quan van recórrer algunes de les places més famoses de la capital...

- 12. Elaboreu un esquema amb les construccions de l'Antiga Roma més importants. Classifiqueu-les segons siguin: edificis públics, obres públiques, monuments commemoratius o obres privades (cases). Acompanyeu cada construcció amb una imatge.**

- 13. Averigua la temàtica de la obra operística que escucha el inspector Corella, ¿de qué autor es? Mira el siguiente vídeo del final del Acto 2 y resuelve las siguientes cuestiones: Como ya sabrás la acción transcurre en Sevilla. ¿Qué dos elementos físicos de la escena lo corroboran? ¿Qué instrumentos musicales puedes identificar en la audición?**

CAPÍTOL II

...El professorat la va batejar amb el nom de “La Nit de les places”. Els van donar uns plànols amb el nom d’unes quantes places perquè cada grup anés a fotografiar-les i en gaudissin una mica en petits grups, abans de sopar.

Passades tres hores exactes s’havien de trobar tots a la famosa Piazza di Spagna.

- I recordeu, no vull ningú sol! Mínim grups de quatre!- va dir un dels professors alçant la veu i quatre dits.

En Corella estava amb els seus amics i tres noies més de la classe, organitzant-se per començar la ruta, d’altres feien el mateix, i els més disciplinats ja havien començat a caminar carrer enllà quan, de cop i volta, va passar pel seu costat la Judith. Anava sola.

- Ei! – va fer-li ell.

La noia es va girar i se’l va mirar d’esquitllada.

- Vols venir amb nosaltres? Si els profes veuen que vas sola et cridaran l’atenció i hauràs de passar aquestes tres hores amb ells.

La Judith va aturar-se, semblava que dubtava, de fet en Corella tenia raó – va pensar ella ràpidament-. Finalment, tot i que preferia anar sola, i davant la insistència del noi, i la realitat que s’imposava, va acceptar l’oferiment.

La resta del grup va quedar-se sorprès per la nova incorporació, però ningú no va dir res, només un petit xiuxiueig per part de les noies que de seguida es va acabar quan els dos van començar a caminar cap a ells.

En primer lloc van visitar la Piazza Navona, en la què se situava l’antic estadi

Projecte **Som-hi tots!**

de Domicià, amb les seves tres fonts: la Fontana dei Quattro Fiumi, la Fontana dei Moro i la Fontana de Nettuno.

14. Quines característiques tenia l'estadi de Domicià? Quina funció tenia? Quin nom tenia aquesta construcció arquitectònica? Incloeu una imatge d'alguna d'aquestes construccions. Presentació oral.

El grup les va anar recorrent. Les càmeres no van deixar de fer fotografies per immortalitzar l'instant... En Corella i la resta del grup no van parar en tota l'estona d'anar amunt i avall retratant-se en totes les postures imaginables amb els diferents monuments a les esquenes.

Sabies que...

...Calígula en el seu desig per considerar-se déu, va ordenar decapitar totes les estàtues de déus i substituir-les pel seu rostre?

I que el mateix emperador va nomenar cònsol al seu cavall Incitatus?

Que Màrius, després de sufocar la revolta dels esclaus de Sicília, va ordenar crucificar a 20.000 esclaus com a càstig?

I que Juli Cèsar estava molt preocupat per la seva calvície? I al ser rebutjat com a pretendent pel cap gal Vercingètorix, va manar executar-lo, que li tallessin la cabellera rossa i amb aquesta es va fer una perruca?

Observa aquest esquema sobre l'economia romana:

AGRICULTURA

- ✓ Va introduir noves tècniques.
- ✓ Va estendre cultius.
- ✓ Es practicava en latifundis al voltant de vil·les o en colònies agrícoles.

COMERÇ

- ✓ Utilitzaven monedes úniques.
- ✓ El seu centre era Roma.
- ✓ Es desenvolupava per mar i terra.
- ✓ Feien servir matèries primeres de les províncies.

15. Realiza un texto comentando el esquema anterior.

16. Busca a la xarxa els productes més importants així com els centres econòmics que destacaries de la Península Ibèrica.

17. Calca un mapa de l'Imperi romà en el seu màxim esplendor, enganxa'l a la teva llibreta i delimita quins d'aquests territoris pertanyen avui en dia a Europa, quins a Àfrica i quins a Àsia.

18. Feu un mapa del continent asiàtic que inclogui els següents elements geogràfics:

Serralada de l'Himàlaia, riu Huang-He, riu Iang-tsé, riu Mekong, Península d'Indo-xina, riu Ganges, Península de Corea, riu Tigris, Monts Zagros, riu Èufrates, Illes Filipines, Sibèria, desert de Gobi, Península de l'Hindustan, Mar de la Xina Oriental, Mar de la Xina Meridional, Oceà Índic, Oceà Pacífic, Península de Vladivostok, riu Mekong, desert d'Aràbia, arxipèlag japonès, Mar Càspia, Mar Roja, Mar Negra, Oceà Glacial Àrtic i Serralada dels Urals.

19. ¿Cuál es la distribución climática de Asia? Realizad un esquema.

Un climograma és un diagrama doble on es representen com a abscisses i coordenades les dades climàtiques (temperatures i pluviositat) d'un determinat indret. Està format per unes barres verticals que indica la pluviositat mensual i per una corba d'evolució que ens mostra la temperatura mitjana de cada mes.

A partir de l'observació i del climograma es poden analitzar detalladament els diferents tipus de climes.

20. Realitza un climograma a partir de les dades que pots extreure d'aquest enllaç. Interpreta'l (comenta el tipus de clima, les seves característiques i la zona on es troba).

21. ¿Cuál es la vegetación principal de Asia? Identifícala a través de imágenes.

I per acabar amb els continents unes quantes curiositats...

Sabies que...

...Àsia prové del grec "Ἀσία", que significa "a l'est"? Se li atribueix aquest nom a l'historiador Herodot, qui la va utilitzar per referir-se als territoris a l'est de la Mar Egea.

...Àfrica és el nom que van donar els romans al nou territori conquerit en funció d'una tribu que vivia allà, els afri. Àfrica seria el femení d'Àfricus.

...Oceania també prové de la mitologia grega, i es refereix a les nimfes protectores dels rierols, rius i mars. Etimològicament vol dir "filles de l'oceà".

...Europa, segons la mitologia grega, era una dona fenícia seduïda per Zeus què, transformat en toro, se la va endur cap a Creta. Encara que etimològicament la paraula europa, prové del grec "ereb", que significa ocàs; la qual cosa tindria sentit, ja que Europa se situa a l'oest del món conegut pels grecs.

Projecte **Som-hi tots!**

Poc després es van plantar a la Piazza Campo di Fiori..., on destacava una gran escultura al bell mig.

- *I aquest tio qui caram és? – va preguntar en Sebas.*
- *Ton pare, gamarús!- li va cridar a l'orella l'Àlex mentre li etzibava un contundent clatellot que va ser l'inici d'una esbojarrada persecució per tota la plaça.*
- *Acostem-nos-hi. Va dir en Corella .*
- *És en Giordano Bruno. – va afirmar de cop i volta la Judith.*
- *Qui? – va dir la Mire fent cara de fàstic.*
- *Giordano Bruno – va repetir ella.*
- *I qui coi és aquest Giordano Bruno? – va repetir la noia.*
- *És un astrònom i filòsof que van cremar al 1600 en aquesta mateixa plaça - va dir la Judith.*
- *Què bèsties! – va dir en Corella.*
- *I per què el van cremar? – va preguntar en Marc.*
- *Per pensar! – va sentenciar la Judith.*
- *La Mire l'únic a qui coneix és al Bruno Mars!- va intentar picar-la en Martí mentre va començar a ballar tot cantant una cançó seva...*
- *Idiota! – va etzibar-li la noia fent-se l'ofesa, enmig de les rialles descontrolades de la resta del grup.*
- *Va, deixem aquest pringat de la caputxa i seguim! – va rondinar en Marc.*

22. Realiza una breu biografia de Giordano Bruno (entre 5 y 10 línies). A continuació pega una imatge de la escultura que se alza en la Piazza Campo di Fiori.

El grup va anar travessant la plaça seguint les instruccions que duien apuntades en el plànol. Restaven menys de vint minuts encara per arribar al segon lloc de trobada, la Fontana di Trevi.

La Judith s'havia quedat endarrerida respecte el grupet, el qual va anar fent via fins perdre's entre la multitud de turistes que encara recorrien les diferents places de la capital. En veure-la en Corella es va aturar per esperar-la.

- *Què fas, Judith? – li va dir ell, fent-li senyals amb la mà perquè s'afanyés.*

La noia se'l va mirar sorneguera en un primer moment, per després oferir-li un mig somriure.

- *No pateixis Corella, que no ens perdrem...*

Ell no s'esperava aquelles paraules i només va moure el cap a banda i banda en senyal de resignació. Després es va posar les mans a les butxaques esperant el següent moviment de la Judith que ja havia començat a acostar-se-li. Finalment va arribar a la seva vora. Un profund perfum el va envair. Va aspirar llargament aquell aroma. Era agradable, molt agradable.

Sabies que...

...el nom "perfum" prové del llatí "per" i "fumare"? (a través del fum). A la Roma Antiga les persones es perfumaven i

Projecte **Som-hi tots!**

omplien d'aromes les sales dels palaus, els teatres, les cerimònies religioses i també la vestimenta.

El barri dels perfums a Roma s'anomenava "vicus thunianus". Es podia escollir entre el "Narcissium" (del narcís) el "Nardicum" (del nard) i el "Sucinum" (mel, oli de palma, cinamom, mirra i safrà). Les "cosmetae" eren les esclaves encarregades d'empolainar a la seva senyora, i per perfumar-la s'omplien la boca de perfum i ho polvoritzaven sobre la seva mestressa.

Els ulls de la noia brillaven aquella nit romana, sota els escassos fanals de la plaça i una lluna en quart minvant. Un lleuger ventijol va remoure l'aire que fins aleshores havia romàs quiet i enlairà els cabells negres de la Judith que van tornar a reposar delicadament just sobre les seves espatlles.

- *Som-hi!*
- *Sí, vinga! – Va contestar-li ella.*

Dit això la noia va treure una cigarreta i se la va encendre alhora que començava a caminar.

En Corella se la va mirar un pèl incòmode...

- *No pateixis, no ens enxamparan, els profes no estan per aquí, Ara deuen ser en alguna cafeteria prenent un capuccino... I va aspirar profundament per treure'n lentament el fum poc després.*
- *En vols? – va fer ella allargant-li la cigarreta.*
- *No, no, gràcies... – va contestar ell fent un mig somriure.*
- *Què penses? – va etzibar-li de cop i volta la Judith.*

Projecte **Som-hi tots!**

- *Res, no res... - va contestar ell una mica confús per aquella pregunta tan directa...*
- *Segur que no?*
- *Segur, segur... – va dir intentant dissimular ell.*
- *M'hi jugo el que vulguis que ho encerto...*
- *Ah sí? Que potser domines l'art de l'endevinatòria i ets una mica bruixa?*
- *Potser sí... Ho vols comprovar?*

En Corella cada vegada se sentia més confús. En realitat no sabia què fer... Però va decidir seguir-li la veta... total, no estava pensant res que el pogués comprometre...

- *T'arrisques? - va insistir ella mentre aspirava profundament la cigarreta-. Això sí, no em pots mentir.*
- *D'acord, a veure si ho encertes...*
- *Perfecte. I si ho faig què hi guanyo a canvi?*
- *A canvi?*
- *Sí, és clar, com a recompensa... – i davant la cara d'astorament del Corella la noia va aclarir-. Només és per donar-li una mica d'emoció...*
- *Doncs no sé... Va seguir dubtant el noi.*
- *Jo sí, em diràs el secret més secret que tinguis... Allò que mai has confessat a ningú, d'acord?*

En Corella s'ho va rumiar, li va mirar als ulls i gairebé sense pensar-s'ho, o més aviat sense saber el per què, va deixar anar un esllanguit "sí".

- *Fabulós! -va seguir ella mentre llençava la burilla de la cigarreta a una claveguera.*

Projecte **Som-hi tots!**

Ambdós es van aturar abans de travessar un carrer. Van mirar a banda i banda i van passar decididament en direcció a la Fontana di Trevi.

- *Comencem doncs... –va dir ella.*

En el segle XVIII, el descobriment de les ruïnes de Pompeia va provocar una autèntica commoció entre els amants de l'Antiguitat. La ciutat havia desaparegut del mapa entre el 24 i el 25 d'agost de l'any 79 d.C, quan una mortífera erupció del volcà Vesuvi va sepultar aquesta i d'altres localitats de l'entorn com Herculà i Estabia. Al llarg d'aquests anys se sabia d'unes ruïnes antigues a la zona, però no va ser fins l'any 1738 que es van desenterrar algunes magnífiques estàtues. Sota una capa solidificada de lava volcànica de 26 metres d'espessor. Fins 1748 no es va començar a excavar la zona de l'antiga Pompeia, identificant-la com a tal l'any 1763.

23.Feu un informe sobre la ciutat de Pompeia (situació, característiques, què li va passar a la ciutat, etc). Presentació oral.

24.Investigueu quina és l'estructura i parts d'un volcà, per què entra en erupció, tipus de volcans i localització dels més importants, així com els seus efectes. Feu-ne un dibuix. Presentació oral.

25. Quina altra força interna és també la responsable de la formació del relleu? Comenteu-ho breument, feu-ne un dibuix amb els seus elements.

La Judith semblava força animada, de fet mai l'havia vist així. També era cert que durant el poc temps que feia que havia arribat a l'escola no s'hi havia acostat massa, com gairebé també havia ocorregut amb la resta de la classe. De fet no era per manca d'interès, ja que la noia, des del primer dia, havia despertat una viva curiositat entre tot l'alumnat de la classe, però per altra banda aquell aire misteriós i llunyà que traspuava havia frenat més d'un intent d'acostament, encara que no tots, perquè les més llençades de la classe, les tafaneres de sempre i els pinxos declarats de seguida van apropar-se en un intent de saber coses d'aquella misteriosa noia, però de seguida van comprovar que la Judith era més que autosuficient i que les relacions les escollia ella..., també.

- *Dóna'm les mans. – Li va dir ella mentre s'asseia en un portal d'una casa i li allargava els seus palmells.*
- *I, això per què?*
- *Tu fes-me cas! No tindràs por de mi, oi? Aquí a mitja penombra, en un país desconegut, amb una noia estranya, mig bruixa... – va fer broma.*
- *Apa, no diguis bestieses, és clar que no en tinc! Ho deia, senzillament, perquè si seguim aquest ritme mai no arribarem a la plaça.*
- *I això et preocupa? Mira, per la teva tranquil·litat et diré que tenim més*

Projecte **Som-hi tots!**

de deu minuts de marge fins arribar-hi. Temps de sobra... Sempre n'hi ha de temps..., si no, recorda quan tots estàvem nerviosos perquè no arribàvem a l'hora establerta a les termes de Caracalla i quan hi vam ser encara ens vam haver d'esperar més de mitja hora abans d'entrar...

Sabies que...

... les termes de Caracalla eren uns banys públics que es van construir entre els anys 212 i 217 d JC sota el govern de l'emperador Caracalla. Era el complex de banys més luxós de tota Roma. Tenien un aforament de 1.600 banyistes. Constaven d'un vestidor,, una sala calenta comuna el "caldarium", a la que s'hi accedia a través d'una altra sala amb una temperatura més temperada ("tepidarium), també hi havia una sala d'aigua freda "frigidarium". També hi havia dos gimnasos, una biblioteca, amb dues sales, una per a textos en grec i l'altra per a textos en llatí.

En Corella va assentir amb el cap i es va asseure al seu costat. El portal era estret. Ambdós estaven l'un davant l'altre. Van haver d'intercalar-se les cames per no quedar com un quatre. Ella l'esperava amb les mans obertes. Ell, finalment, les hi va atansar.

- *I, per què això de les mans?*
- *Perquè així sabré si em dius la veritat o m'intentes enganyar...*
- *Ja t'he dit que seria sincer...*
- *És, per si de cas... -I li va somriure múrria.*

Projecte **Som-hi tots!**

- *En primer lloc t'hauré de fer algunes preguntes. Més que res per situar-me.*

D'acord?

- *M'està bé.*

Les mans de la Judith, tot i que aquella nit era un pèl calorosa, estaven una mica fredes, però era una fredor càlida. Tenia la pell suau, delicada. I uns dits llargs, com tota ella. Va posar les seves mans sobre les del Corella cobrint amb els seus dits els palmells del noi. Se'l va mirar afablement als ulls.

- *Primera pregunta... Persona, cosa o fet?*

- *Com dius?*

- *Buff -va fer ella...- Serà més complicat del que pensava...- Va dir rient...*

- *Que si pensaves en alguna persona, en alguna cosa o en algun fet concret...*

- *Ah, bé!, en una persona.*

- *Molt bé. Aquesta persona és aquí a Itàlia, o a Vilanova?*

- *Aquí...*

- *D'aquí..., va repetir ella.*

- *Noi o noia?*

- *Noia.*

- *Molt rebé...*

- *Algú especial?*

- *No ben bé... Sí i no... No ho sé..., encara...*

La Judith se'l va mirar i va fer-li mitja rialla.

- *Morena o rossa?*

- *Morena.*

- *Cabells estirats, rinxolats o una mica ondulats?*

Projecte **Som-hi tots!**

- *Estirats.*
- *Alta o baixa?*
- *Alta.*
- *Prima o grassoneta?*
- *Prima.*
- *Intel·ligent?*
- *Segurament.*
- *Fa temps que la coneixes?*
- *No.*
- *Poc?*
- *Molt poc.*
- *Per què?*
- *Per què què?*
- *Vull dir que per què fa poc que la coneixes?*
- *Perquè no sabia ni que existia aquesta noia! – va exclamar ell.*
- *I t'agradaria conèixer-la més?*
- *Sí.*
- *Per què?*
- *Perquè té un punt interessant i...*
- *I?*
- *I... què més?- va insistir ella mirant-se'l als ulls.*
- *És guapa.*
- *Et semblo guapa?*
- *I per què penses que ets tu?- va posar-se a la defensiva ell.*
- *No sóc jo? Recorda que has promès no mentir...*

Projecte **Som-hi tots!**

- *Sí. Però la qüestió era saber què pensava, no en qui, no?*
- *Està bé, està bé..., però és que si sé amb qui podré saber el què pensaves!*
A més, de passada t'he tret més informació... – i va deixar anar un somriure maliciós.
- *Ets una bruixa! – va dir ell, rient.*
- *Tu deixa'm fer...i contesta...*

De cop i volta aquella mirada un pèl dura es va relaxar, la noia va mostrar-li la satisfacció en la seva cara i la veu semblava que s'hagués endolcit . El jove Corella va notar com movia els dits sobre el seu palmell i li agafava les mans. En aquell moment el noi va deslliurar la seva mà dreta i la va apropar a la cara de la Judith fins acaronar-la suaument. Poc després la Judith va acostar els seus llavis i ambdós es van fondre en una tendra besada.

Sabies que...

...els romans distingien tres tipus de petons: l'”osculum”, que es feia a la galta, entre amics, el “basium”, als llavis, i el “suavem”, que es feia entre els amants. En temps de l'emperador Tiberi van ser prohibits en públic. Sí era permès tirar petons a l'aire, es posaven la mà a la boca i bufaven llençant un petó.

- *Pensaves en mi, d'ara o d'abans del viatge... – va dir la Judith apartant-se una mica.*

En Corella va aclarir la veu, abans de contestar.

- *D'abans...*
- *És evident doncs....*

Projecte **Som-hi tots!**

- *Ah sí? Ja ho saps?*
- *Sí.*
- *Doncs a veure, espavilada... – va dir ell en to burleta.*
- *Pensaves en per quin motiu havia canviat d'institut i havia vingut al vostre...
I quin misteri amago... Oi?*
- *Tens raó.*
- *Anem a Trevi? – Va dir ella de cop i volta.*
- *Sí, però em deuràs una explicació encara, eh? – va dir en Corella.*
- *Sí, i tu també! – va contestar aixecant-se i enduent-se'l de la mà cap a la*

Fontana di Trevi.

Sabies que...

... Roma tenia més de 240 dipòsits d'aigua i fonts. L'aigua es distribuïa als usuaris mitjançant fonts. Tenien més de 430 km. De sistemes de conducció d'aigua que abastien tota la ciutat.

Els enginyers romans realitzaven les seves obres utilitzant com a matèria primera la pedra, l'argila, l'argamassa i la fusta. Van construir canals (fets de pedra o totxana), aqüeductes (de pedra), canonades (de ceràmica o plom). També tenien una xarxa de clavegueram. L'aigua no es potabilitzava però es feien proves com ruixar aigua sobre un vas de bronze i veure si quedaven taques en el bronze, o bullir-la per veure que no hi quedessin sediments, o coure verdures fresques i comprovar que si es coïen ràpidament és que era potable.

Projecte **Som-hi tots!**

Arribats a la plaça la majoria, com en Corella i la Judith, van abocar-se a fer la tradicional llençada de monedes a la font.

- *Diuen que posant-se d'esquenes i llençant una moneda per sobre les espatlles tornaràs a Roma. – va dir en Corella.*
- *Ja m'està bé. – va dir ella.*
- *I que trobaràs l'amor si en llences dues...*
- *Això és millor, no? –va prosseguir la Judith-. No té cap lògica però és bonic pensar que un desig com aquest es pugui complir...*
- *Sí. Però, i si ja has trobat l'amor? – va preguntar-li ell-. Llavors, una o dues?*
- *Pallasso! És clar, no?*
- *Cadascú que faci el que cregui oportú.*

I ambdós van posar-se d'esquenes a la font i van llençar dues monedes a l'aigua per sobre les seves esquenes.

- *Sempre desitgem..., contínuament... – va dir ella.*
- *Sempre....- I se la va mirar als ulls.*
- *Qui vol anar a fer un gelat? – Va cridar en Sebas.*

I un munt de nois i noies van assaltar literalment la gelateria que en Sebas acabava de descobrir a la cantonada. Alguns voltaven per la plaça, fent cara de perduts, d'altres encara buscaven monedes per llençar-les...

- *Espera't aquí, no marxis, eh?- li va dir la noia.*
- *No em mouré d'aquí! – va contestar ell encuriós.*

Pocs minuts després la Judith venia amb un parell de gelats i li'n oferia el de vainilla i xocolata..

Projecte **Som-hi tots!**

- *Moltes gràcies, princesa! I com sabies que aquest és el que més m'agrada?*

- *Ja saps que sóc una mica bruixa jo...*

I els dos es van posar a riure mentre s'unien al grup d'amics.

Minuts després tothom va coincidir a la Piazza di Spagna.

La majoria de l'alumnat havia arribat molt d'hora, i es van anar repartint per tot arreu.

Saps quina tradició és costum de fer en aquesta plaça, Judith?- li va dir en Corella.

- *No, quina?*

- *Pujar les 135 escales que hi ha allà, a l'anomenada Scalinata della Trinità dei Monti... – i les va assenyalar amb l'índex.*

- *Ah sí? Les que són plenes de flors i gent cantant i tocant la guitarra? – va interrompre'l la Judith.*

- *Sí, aquestes.*

- *Són moltes escales, no?*

- *Va apa, no em siguis mandrosa...*

I ambdós s'hi van atansar i van començar a sortejar desenes de peus i cames de joves que estaven de festa.

A l'arribar al capdamunt l'ambient ja estava força més tranquil. Només hi havia unes quantes parelles explicant-se confidències i algú immortalitzant el moment amb una càmera fotogràfica.

- *I saps una altra cosa que també és tradicional quan arribes aquí a dalt?*

- *Quina, Corella?- va dir ella somrient sota el nas.*

Projecte **Som-hi tots!**

- *Diuen que després de llençar una o dues monedes – i li va aclucar l'ull a la Judith.*
- *Cosa que ja hem fet abans...*
- *Efectivament, doncs és costum pujar aquesta escalinata amb la teva parella i asseguts a les escales superiors besar-la... – i se la va mirar fixament als ulls.*
- *Ah, sí?*
- *Sí.*
- *Això t'ho acabes d'inventar ara mateix, oi? – va preguntar la Judith.*
- *No, no... això és tradició, pura tradició romana! – va contestar ell rient.*
- *Què vols dir que és el que farem ara?*
- *Això mateix! – va dir ell tot satisfet.*
- *Però hi ha un problema... – va afegir ella.*
- *Ah sí? Quin?*
- *Que hauríem de ser parella...*
- *Això té fàcil solució, oi? – va preguntar el noi.*
- *Sí – va contestar ella mirant-se'l mentre li agafava la cara entre les seves mans i complia amb la tradició.*

Sabies que...

...els reclutes es podien incorporar a l'exèrcit als 17 anys? La ciutadania s'obtenia després de servir 25 anys. El legionari que es retirava després de la carrera militar era llicenciat amb honors i rebia un lot de terra i una paga equivalent a dotze anys de servei.

26. Llegeix aquest text de l'historiador romà Polibi. En un parell de línies explica el seu contingut i busca una mica d'informació sobre la importància de les legions romanes, com s'estructuraven així com alguna imatge d'un legionari amb la descripció del seu armament i vestimenta.

Text: “Els romans... habitualment enrolen quatre legions a l'any, cada una composta per quatre mil soldats de a peu i dos-cents a cavall; i quan sorgeix alguna necessitat inusual, incrementen el nombre de soldats de a peu a cinc mil i de cavallers a tres-cents. Dels aliats, el nombre en cada legió és la mateixa que la dels ciutadans, però la cavalleria és tres vegades més gran”.

Polibi, Històries, 1:268-70

CAPÍTOL III

A l'endemà l'inspector Corella es va despertar més d'hora de l'habitual. S'havia quedat la nit adormit al sofà. Es trobava envoltat de fotografies, i força emboirat. Es va fregar els ulls i va mirar el rellotge. Quarts de set. Es va treure la mandra de sobre estirant els braços i deixant anar un udol que va recórrer tota l'estança.

Afaitar-se, dutxar-se, un cafè i acabar-se de preparar per anar a la feina.

El dia va transcórrer força tranquil, cosa molt poc habitual. Molta paperassa i poca acció. Tot i que aquest fet ja li va anar bé perquè el seu cos no estava per moltes històries, ja que s'havia quedat fins molt tard mirant les fotografies i sobretot recordant, recordant aquell primer amor que s'havia esvaït al poc temps de tornar de Roma...

Els pares d'en Corella van haver de marxar de ciutat a la setmana de tornar del viatge. Al pare l'havien traslladat a Oviedo per qüestions de feina.

Allà va haver de començar de nou. Nova ciutat, nou institut, noves coneixences...I la distància va trencar en mil bocins aquella curta relació. La distància va anar desfent els primers contactes, i els segons, i els tercers....

Des d'aquell moment va aprendre a conviure amb un buit, un buit amagat en algun racó del seu cor que de tant en tant sortia a l'exterior per recordar-li, i recriminar-li, que potser tot hauria estat millor si ell no hagués tallat la comunicació brusquement. Però ho va fer, i ho va fer per no allargar més el patiment de l'allunyament, per no allargar més l'impossible d'una relació a distància.

Ara, recollint les coses per marxar de la comissaria ho estava recordant,

Projecte **Som-hi tots!**

recordava la darrera comunicació...

“ ...la nostra relació és impossible. La distància l'està desdibuixant cada dia que passa, poc a poc..., i, amb el pas del temps ens n'adonarem que no quedarà res, perquè necessitem més que unes paraules... El que és impossible, impossible és... Ho sento...”

I així va ser el final, un deliberat final, sec, impossible de poder fer marxa enrera. Havia pres ja la decisió. Calia fer-ho, malgrat que el dolor l'aclaparés, a ell també...

I el temps va anar passant, Un llarg hivern a Astúries, seguit d'un llarg i suau estiu, i tornem a començar... I un profund buit. I una tornada a Barcelona al cap dels anys. I ella ja no hi era. Havia desaparegut un parell d'anys després que ell hagués marxat. S'havia esvaït per sempre més.

Sabies que...

... els nens de les famílies benestants des de molt petits eren entregats a una nodrissa i a un pedagog, ambdós encarregats de la seva bona educació i alimentació. Quan un jove es casava, la seva mare i la nodrissa anaven per la nit a donar-li els darrers consells. El nen i el jove anaven amb ells (nodrissa i preceptor), i només de nit veia als seus pares.

- Inspector Corella?

En Corella va alçar els ulls per veure qui el demanava.

- Sí, sóc jo - va contestar deixant sobre la taula les coses que havia

Projecte **Som-hi tots!**

començat a recollir- Segui, seguei, si us plau... – va dir acompanyant les paraules amb la mà.

- Voldria parlar amb vostè d'un assumpte molt important – va seguir la noia.
- Vostè dirà...
- Però ja se n'anava, no?
- No, sí..., no em faci cas. Tampoc tinc pressa...
- Ja veig que no em coneixes...

En Corella va semblar despertar de la monotonia en què el tenia lligat aquell dia i va observar fixament a la noia que tenia al davant... I tot d'una un profund perfum el va envair. Era agradable, molt agradable.

Sabies que...

...Les caravanes de mercaders portaven perfums de les ribes del riu Nil i d'Aràbia.

L'emperador Neró, durant els seus banquets ordenava escampar pètals de flors sobre els seus comensals i, a més, perfumava les ales dels coloms una vegada solts perquè al volar deixessin el seu aroma per totes les estances. La seva dona, Pòpia, es banyava amb llet de burra aromatitzada amb melissa i lavanda.

Neró tenia el costum de banyar-se amb vi i essències de rosa.

Els dos van coincidir en una mirada enyoradissa, dolça... I van recordar. Van somriure i es van aclofar a la cadira com qui necessita reposar després d'un important esforç, després d'una llarga espera...

Projecte **Som-hi tots!**

- Tenim una conversa pendent, crec. – va dir-li la Judith somrient-li.
- Sí. – va seguir ell mentre li allargava la mà per oferir-li el seu palmell.

La Judith, sense deixar-lo de mirar va allargar la seva mà i els dits d'ambdós es van trobar al mig de la taula.

- Fa temps – va aconseguir dir ell amb veu entretallada.
- Sí, massa temps...
- M'alegro de veure't, Judith.
- I jo. – i després d'uns llarguíssims segons en què cap dels dos va poder dir res, ella va prosseguir-. Em diràs finalment el secret més secret que tinguis? – va dir-li fent una mitja rialla.
- Amb una condició.
- Ara poses condicions? – va contestar ella burleta.
- És només per posar-hi emoció, només això...
- D'acord, quina?
- Que en parlem tot sopant...
- M'estàs convidant?
- Sí.
- M'està bé.
- Som-hi, doncs?
- Som-hi. Però abans una pregunta, Corella.
- Dignes...
- Creus en les segones oportunitats?
- No..., fins ara. – i es va aixecar tot allargant-li la mà.

I la Judith i en Corella van sortir junts de la comissaria sota l'atenta mirada del mosso que estava de guàrdia. Van pujar al cotxe de l'inspector, en Corella va

Projecte **Som-hi tots!**

posar un cd, es va mirar a la noia i li va somriure mentre sonava la primera cançó...

27. Respon les qüestions que et vas plantejar al principi de tot, en la pregunta núm. 1.

28. Ara que ja acabem i coneixes molt bé al Corella, fes-ne una descripció física i psicològica de la seva persona. Escriu-ho i fes una presentació oral.

29. Fes el mateix que has realitzat a l'exercici anterior però amb el personatge de la Judith. Escriu-ho i fes-ne una presentació oral.

30. Llegeix la informació següent i fes algun dels exercicis amb nombres romans proposats en el web que t'indico en el següent apartat d'informació.

El sistema de **numeració romana** s'utilitza encara avui en determinats aspectes de la vida quotidiana.

El sistema de símbols per representar els nombres creat pels romans va tenir el mèrit de ser capaç d'expressar tots els nombres de l'1 a l'1000000 utilitzant només set lletres: I per l'1, V pel 5, X pel 10, L pel 50, C pel 100, D pel 500 i M pel 1000.

Projecte **Som-hi tots!**

L'any 753 aC (segle VIII aC), és el que s'assenyala com el de la fundació de l'antiga Roma i és de suposar que el sistema de numeració romana va ser adoptat molt aviat.

A Europa occidental aquest sistema va ser substituït per la numeració àrbiga al segle XIV per als usos generals.

31. Lee en artículo periodístico que te mostramos a continuación (pág. 46 y 47) y entrega un resumen al profesor.

32. Ara feu aquest exercici de lògica titulat “LA FILERA DE DOMUS”.

“En una filera de quatre domus, els Appius viuen al costat dels Decimus però no al costat dels Marcus. Si els Marcus no viuen al costat dels Publius, **qui són els veïns immediats dels Publius?**”

33. Busqueu informació sobre els pobles ibers. En cartolines petites poseu les característiques més importants, un mapa de situació, algunes tribus a Catalunya, els seus habitatges, etc. Pengeu-les a la classe.

34. Preparació i presentació, en grup, a la resta de la classe d'un apartat que us hagi interessat. (aprox. 5-10 minuts).

Tens algun dubte?

35. Preparem la presentació del portafolis.

36. Comentem què estem aprenent i analitzem com va l'aprenentatge.

37. Preparem l'exposició.

TRIBUNA D'ARTICLES PERIODÍSTICS

Redacció.
Vilanova i la Geltrú, 21 d'agost 2013

La crisi obliga a ajornar el camp de treball al jaciment d'Adarró

Les ruïnes ibero-romanes que encara són sota terra a l'Adarró, al final del passeig de Ribes Roges, no seran excavades aquest estiu, tal com l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona van acordar l'any passat. La manca de diners i diversos canvis en l'organisme supramunicipal han obligat a posposar el projecte.

El consistori vilanoví i la Direcció General de Joventut havien de posar en marxa aquest estiu un camp de treball que investigués la part del jaciment que encara està per excavar. No obstant això, aquest camp de treball **no es va acabar de concretar perquè no es preveia amb èxit la conservació de les peces més enllà de l'excavació**, segons la regidora de Cultura, Marijó Riba.

Tot i això, Riba puntualitza que al setembre tornaran les converses amb la Diputació per a la posada en marxa del camp de treball, al qual també es vol implicar la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) **per tal de poder aconseguir amb èxit aquesta segona part a partir de l'excavació, com és la conservació i catalogació.**

El jaciment arqueològic d'Adarró consta de dues parts. Una, totalment excavada i estudiada, és visible i depèn de la Diputació de Barcelona. L'altra, estudiada però encara no visible, està situada sota terrenys de titularitat municipal. A principis de desembre de l'any passat, el diputat de l'Àrea de Territori i Sostenibilitat de la Diputació, Josep Llobet, va visitar el jaciment i va posar de manifest la intenció d'adequar les dues zones i elaborar un parc arqueològic unitari. Durant la visita, la regidora Marijó Riba també va remarcar la

Projecte **Som-hi tots!**

importància d'aquest parc arqueològic unitari com a pol d'atracció de visitants i promoció turística i econòmica a la ciutat.

El jaciment conté vestigis de l'ètnia dels cossetans, que el van utilitzar entre els segles V i I abans de Crist. Les construccions visibles pertanyen al barri dels artesans, i les restes s'estendrien per l'altra banda de la via del tren.

A l'altra banda del carrer, a la parcel·la de la qual l'Ajuntament és el propietari i que encara s'ha d'excavar, hi ha les restes d'una vila romana que hauria estat en funcionament fins al segle VI de la nostra era, com a mínim.

BIBLIOGRAFIA

Llibres per a llegir:

- Yo, Claudio. Robert Graves.
- El primer hombre de Roma. Colleen Mccullough.
- Memorias de Adriano. Margueritte Yourcenar.
- La columna de hierro. Taylor Cadwell.
- La última legión. Massimo Manfredi.

Enllaços interessants:

- <http://www.aboutroma.com/es/historia-de-roma/fundacion-roma.html>
- <http://www.historiaviva.org/roma/enlaces.shtml>

Webquest Roma:

- <http://cv.uoc.edu/web/~jmunozmi/webqr/>
- <http://tuscienciassociales-teodosio.blogspot.com.es/2011/10/860-his-antigua-roma-act.html>
- <http://ficus.pntic.mec.es/mdor0016/miWebQuest.htm>

Projecte **Som-hi tots!**

Museus a visitar:

- Museu de la civilització romana (Roma) (Itàlia).
- Museus Capitolins (Roma) (Itàlia).
- Museu Nacional Romà (Roma) (Itàlia).
- Museu Antic de Berlín. (Alemanya).
- Museu Arqueològic Nacional de Tarragona. (Catalunya).
- Museo de arte romano de Mérida. (Espanya).

Pel·lícules i documentals:

- Gladiator.
- Espartac.
- Quo vadis.